

Sipsiku Kuukiri

Sipsikud Öökulliga teadmiste rajal

September 2017
Nr. 91

1.septembril, teadmistepäeval kutsus tark lind Öökull kõiki Sipsiku lasteaia lapsi teadmiste rajale QR- koodi mängu mängima ja nii läbi viie erineva meele uusi teadmisi koguma. Öökull oli rajale märkinud viis erinevat punkti, kus QR- koodiga oli võimalus täita viis ülesannet: kuulata, vaadata, katsuda, nuusutada ja maitsta. Lapsed kuulasid, milliseid hääli ümbrusest nad kuulevad; milliseid värve nad näevad; mida tunnevad

käega katsudes ja millised lõhnad ning maitset on meeldivad. Raja lõpus jagasid lapsed kogutud teadmisi Öökullile ja Öökull jagas vastutasuks igale rühmale ühe targa mõistatuse.

Tegevused teadmisterajal viis läbi liikumisõpetaja Doris

Sipsiku väikeste filosoofide mõtteterad:

MULLE MEELDIB
EESTIS ELADA. MA
SÜNDISIN SIIN JA
MULLE IKKA
MEELDIB SIIN.
EESTIS ON HEA
ELU. (TONY)

Lühidalt

Teater, kontsert, näitus, kino

25.09 Lasteteater Lepatriinu etendus
“Eile, täna, homme”

Sipsikud Jäneseiga õunajooksul

13. septembril kutsus Jänēs kõiki jooksuhuvilisi lapsi endaga järjekordsele Sipsiku õunajooksule. Hoogu juurde andis omalt poolt ka Siil, kes innustas lapsi otsima õunu tema ärakadunud talvevarudest. Jänēs teadis väga hästi, et kõige olulisem enne jooksu on korralik soojendus. Seejärel sooritasid lapsed Jänese juhendamisel mõned osavusharjutused õunte otsimisel, leidmisel ja loendamisel ja siis algaski suur õunajooks ümber lasteaia. Osalejad tundsid suurt rõõmu ja rahulolu jooksust ja õunast, mille Siil oma kogutud ja laste kaasabil leitud talvevarudest igale lapsele jagas. Aitäh lastevanematele, kes aitasid õunad korvi koguda!

Õunajooksu viis läbi liikumisõpetaja Eveli

28.09 mihkclipäeva laada Nunnude näitus

Tähesipsikute põnevad avastused õuealal

Septembrikuu möödus Tähesipsikutel õues mängides. Head ilmad soodustasid meie avastusretki õuealal. Me oleme juba teadlikud, milliseid kokkuleppeid me peame täitma, et meil oleks oma mänguväljakul turvaline ja hea olla.

Me oleme tutvunud Mängusipsikutega, kellega koos mängimine on tähtis osa meie päevast. Näiteks anname neile hoogu juurde, kui tundub, et nende ratas ei taha piisavalt kiiresti liikuda.

Me oleme oma avastusretkedele kaasa võtnud ka sõbra USSI, kes aitab meil ilusas rivis kõndida. Nii õpi me turvaliselt liiklema ja saame kevadel juba ilma tema abita rivis kõndimisega hakkama.

Kõik porilombid oleme ka ise oma kummikutega läbi tatsanud, et ikka kindlaks teha, kas see vesi lennata oskab või mitte. Kindlaks peab tegema ka selle, kas tee seal lombi all ikka olemas on. Õnneks on meil olemas ROOSA MÕMMIMOBIIIL, mis vapralt kõik lombid läbib.

Tähesipsikud on rõõmsad, et neil on selline armas mänguväljak, mis aitab õuesolekut põnevaks muuta.

Naerusipsikute põnevad avastused seenenädalal

Septembri kui tervisekuu raames kulgesid Naerusipsikud mööda Sügisviljade rada. Teadagi moodustavad sügisel valmivad viljad suure osa tervislikust toidulauast.

Seenenädala teisipäeval, 26.09.17 vaatasime videofilmi seente kasvamisest ja selle põhjal õppisime tundma seene osasid. Päris kiiresti sai selgeks seenekübar, seenejalg ja seeneniidistik. Seente põhjalikuks uurimiseks kujundati rühmatuba uurimiskeskuseks, kus said tegutseda väiksemad seeneuurijate töögrupid (4-5 last). Igal seeneuurijal oli vaja alust, luupi (selleks, et ka kõige väiksemaid asju avastada ja suure-

malt näha), nuga (et seen lahti lõigata) ja oma isiklikku seent, mida uurida.

Milline on seene välimus? Esmalt uuriti seeni väljastpoolt, kirjeldati seene värvust, suurust, kuju ja muud, mida/keda väljast poolt võis märgata.

Oskar: "Kübaraäär on krobeline ja karvane ja selle sees on auk."

Mis seene sees on? Kas seen on seest tühi või viljaliha täis. Kas seal sees elab keegi?

Selleks lõikasid lapsed seened lahti.

Miike: "Seenejala sees on kollased jupid." Sosinal: "Väike auk on siin, uss on käinud söömas."

Roven: "Seest on seen täis, näen ussikäike, näen palju usse."

Patrick: "Seest on seen väga valge ja (viljaliha) täis. Söömiseks võiks see seen sobida, sest seest on puhas. Märkasid ka, et lõigates tekkisid jooned seene peale."

Naerusipsikud tunnevad metsas ära puraviku ja kukeseene ning teavad, et kärbseseen on mürgine seen.

Uurimistegevuse käigus tekkinud seenejäätmete tarvis kaevasime õueala nurka augud ja matsime seenejäägid maa alla kompostiks, pisiloomadele söögiks. Ehk näeme juba uuel sügisel meie õuealal kasvamas uusi seeneliike.

Päikesesipsikute põnevad avastused Nõmme turul

Ühel neljapäeval, 14.septembril jagas õpetaja Päikesesipsikute rühma lapsed gruppidesse, et uurida enne Nõmme turule minekut meeskonnas tegutsemise oskust. Üheskoos tegutsemine algas aruteluga, kus ja kui kaugel lasteaiast asub Nõmme turg. Tallinna kaarti lähemalt uurides selgus, et Nõmme turg asub 7 kilomeetri kaugusel ning sinna saab sõita bussiga number 36. Edasi tuli nuputada, mida saab ning peaks ostma turult. Iga meeskonna liige pakkus omaltpoolt ühe meelepärase ostusoovi. Seejärel valiti välja kolm lemmikut ning koostati ostunimekiri. Ostunimekirja kirjutamises ja kaunistamises osalesid kõik liikmed. Kui ostunimekirjad valmis said tuli jagada rollid. Otsustati, kes kannab rahakotti, kes suhtleb müüjaga, kes maksab ning lõppude-lõpuks, kes kannab ostud laste-

aeda. Rollide jaotus toimus kiiresti ja üksmeelselt. Järgmisel päeval alustati teekonda Nõmme turule. Hommik oli küll pisut vihmane, aga õige Päikesesipsik sellest ei hooli. Mõõda Süda tänavat liiguti Kosmose bussipeatuse poole. Buss ei laskunud ennast kaua oodata ja peagi olimegi jõudnud sihtkohta. Turg oli sügiselt värviline ja sügisandidest lookas. Turul liiguti taas üheskoos oma meeskonnaga ning uudistamist jätkus mitmeks ajaks. Kui ostud sooritatud, siis asuti teele lasteaiast poole. Pärast magusat lõunaund tervitasime peagi algavat sügist, väikese koosviibimisega rühmas. Katsime laua värskete sügisandidega ja degusteerimine võiski alata. Kõige lemmikumaks tooteks osutus soolakurk ning ploomid, mida iga Päikesesipsik soovib Nõmme turult osta.

Meeskonna tööd ei unustatud ka sellest järgneval nädalal, kus võeti ette meeskonnamängud. Eriti meelde jäävaks, lõbusaks kujunes hularõnga edasi andmine

ringis. Pealt näha lihtne ülesanne, kuid keeruliseks tegi asja see, et sealjuures hoiti kätest kinni. Aga Päikesesipsik võttis appi oma nutikuse ja seegi keeruline ülesanne lahendati kiirelt. Taaskord tuleb tõdeda, et lapsed on ühe vahva kogemuse võrra rikkamad. Lisaks sellele otsustati veel erinevates meeskondades, mismoodi kaunistatakse trepikoja stendid ja võeti vastu meie rühma värsked ja pisut uuenenud kokkulepped. Päikesesipsikud jätkavad üheskoos sammumist ja selliste lõbusate hetkedega ja mäletustega on tore asuda teele uutele, põnevatele radadele.

Mängusipsikute põnev avastuste rada terviseni

Uue õppeaasta alguses kohtusid Mängusipsikud oma vanade ning ka uute sõpradega. Õppeaasta alguse rada möödus rahulikult, kuid samas usinalt uusi sõpru ja õpetajaid tundma õppides.

Kuu möödus mööda varasügisel radu, mis viisid meid kuu lõpuks erinevate kasulike sügisandideni. Vaatasime, uurisime ja avastasime koos, mis tervislikke sügisande meile on september toonud. Õues jälgisime sügise tuleku märke, mängisime erinevaid mängu, nautisime päikselisi ning kuldseid päevi ja ka vihmasid ilmu. Lisaks uurisime ja vaatlesime erinevaid seeni, seejuures paljud lapsed olid koos vanemate ja vanavanematega metsas seenel ning marjul käinud. Meie teekond lõppes puu- ja juurvilju uurides ning need ei jäänud ka maitsmata. Tervise leidsime lõpuks mõnusast smuutist, mida koos lastega valmistasime.

Südamesipsikud kesklinna lasteaedade SOS päeval

Südamesipsikud osalesid 12. septembril 2017 ohutusalasel õppepäeval Mini - SOS (Sina Oskad Seda) A. Le Coq Arena kunstmuruväljakul. Spordihallis ootas lasteaedade lapsi kaheksa põnevat tegevuskeskust,

mis olid ettevalmistatud koostöös Tallinna Kesklinna Valitsuse, Põhja-Tallinna Valitsuse, Pirita Linnaosa Valitsuse, Põhja prefektuuri, Eesti Punase Risti Seltsi ja Eesti hambaarstide Liidu, Tallinna vee, Tallinna munitsipaalpolitsei Ameti, vabatahtlike reservpäästerühma, Häirekeskuse ja Tallinna Sotsiaal ja Tervishoiuameti poolt.

Südamesipsikute rühma esimene ülesanne oli koos sõpradega ületada sõidutee kasutades ülekäigurada. Keeruliseks kujunes ülekäigurajani jõudmine, sest sinna pidi liikuma rahuliku kõnniga. Eks proovi jalutada, kui näed, et sinu kõrval olevad lapsed on juba jooksujalu kohale jõudmas. Nii me siis harjutasime MOP- i ehk mõtle oma peaga.

Vahelduseks mängisid lapsed kõiksugu variante banaanikulli, kus head koostööd tehes pääses sõbra abiga ruttu mängu tagasi.

Esmaabi punktis ütles Richard kõigile et esmaabi on see abi, mis esimesena kohale jõuab. Esimesena olimegi kohal meie ja mängult oli Lukas V. pikali maas ja ei liigutanud enam. Pidime kiiresti midagi ette võtma. Pika mõttetöö tulemusena otsustasime Lukase külili keerata, sest ta küll hingas, aga oli mängult teadvuseta. Siis harjutasid lapsed paarides mängukaaslase külili keeramist.

Kui esmaabi on antud, tuleb abi kutsuda. 112 keskuses selgus, kui tähtis on osata kasutada telefoni, teada lähedaste telefoninumbreid ja enda aadressi. Läbisime

me kaks keskust. Ühes helistasime, sest vajasime kiirabi, teine kord kutsusime mängult tuletõrje.

Veekeskuses maitsesime vett ja lapsed said avaldada arvamust vee kasulikkuse ja vajalikkuse kohta. Ka sportlastel on vesi alati kaasas. Jalgpalliharjutused ei jätnud kedagi ükskõikseks.

Trenn tehtud, läksime suukooli. Seal rääkis õpetaja meile, kui tähtis on hammaste eest hoolt kanda, mis hammastele rõõmu teeb ja mis väga kurvastab. Aga laual olid samal ajal väga põnevad asjad. Pildilt on näha, et Anna Christiinil õnnestus oskustlikult parim omandada mõlemalt poolt.

Liikudes ühest keskusest teise jõudsid Südamesipsikud teha täiesti iseseisvalt akrobaatilisi harjutusi ja uurida, mis on spordihalli seinääre taga. Koduteel möödusime nii mõnestki muljetavaldavast staadionist. Südamesipsikud hakkasid isekeskis paika panema tulevast profijalgpalluri karjääri.

Rõõmusipsikute põnevad avastused Arvumaa rajal

Ühel vihmasel septembrihommikul avasid Rõõmusipsikud suure tuttava kohvri. See oli Arvumaa kohver. Kohvri kaant tasahilju paotades tuli Rõõmusipsikutele kõik meelde – kõik see, milliseid seikluseid oli Arvumaa neile eelmisel aastal pakkunud.

Mis siis enam oodata?! Rõõmusipsikud asusid uuesti Arvumaad avastama ja seadsid end teele. Arvurajal liikusid Rõõmusipsikud läbi erinevate arvuaedade, kujundades ja täiendades neid vastavalt aia nimele. Seekord ei sattunud ka Arvumaalt tuttav Paharet laste teele ja arvuaiad jäid paharetist

puutumata.

Arvurajal tegutsemine pakkus Rõõmusipsikutele nii äratundmisrõõmu kui ka uue avastamist. Selline saigi Rõõmusipsikute septembrikuine rada.

Südamesipsikud kesklinna lasteaedade tervisepäeval

22. septembril osalesid Südamesipsikud Kesklinna lasteaedade tervisepäeval Tornide väljakul.

Tegime soojendusvõimlemist, mängisime kulli ja osalesime tervisliku toitumise

joogas. Tugevdasime lihaseid mänguväljaku treenažööridel. Takistusjooksus ja teatejooksus olid lapsed nii kiired, et ei jäänudki pildile.

Andsime taaskord esmaabi - seekord nuku abil. Lastele õpetati, kuidas verejooksu peatada. Pigista või-

malusel sõrmega veritsev haav kinni. Pane peale midagi külma. Karuke sai ka ühisel nõul ja jõul haiget saanud kohtadele sidemed. Politseinikud arutlesid lastega, et miks üldse politseid vaja on ja rääkisid lastele miks ja kuidas bussist väljudes ohutult üle tee minna saab.

Sipsikute põnevad mõtted õppeaasta alguse rajal

Õppeaasta alguses sõitsid lasteaia Sipsik õpetajad Harku metsa, et jagada ja koguda ideid uueks algavaks õppeaastaks. Samal ajal, üheskoos liikudes, koguti ka selle päeva liikumisühikuid – üks tund aktiivset liikumist andis kõigile osalejatele õiguse kleepida liikumistabelisse kaks täppi.

Väljasõidukoosolekul otsustati lähtuda uuel õppeaastal motost: KOGUDES JA KOGEDES, KOGU AEG JA KÕIKJAL.

Eesmärgiks seati uuel õppeaastal, et rakendunud on lapsest lähtuva tegevuskultuuri põhimõtted, milles projektõpe ja uuenenud õppemetoodikate kasutamine toetab ettevõtliku, loova ja aktiivselt liikuva lapse kujunemist.

Metsas liikudes tekkis ka mõte algatada Eesti Vabariik 100 tähistamiseks keskkonnaprojekt „Sipsiku 100 rada“, milleks kogutakse kirjalikult kokku kõik lastega ja personaliga läbitud looduse-, tervise-, õppe- ja avastusrajad. Radade üles märkimist alustatakse lõpust ehk 100. rajast.

Otsustati liituda ka keskkonnaprogrammiga „Roheline Kool“, mille raames käsitleda uuel õppeaastal kolme keskkonnateemat: elurikkus ja loodus, tervis ja heaolu ning globaalne kodakondsus.

Sipsiku mihklilaat

Reedel, 29. septembril viidi lasteaia Sipsik õuealal läbi traditsiooniline kogupereüritus - mihklilaat.

Juba pärastlõunal tegid lasteaia Sipsik õpetajad ettevalmistusi, et kujundada kogu lasteaia õueala laadaplatsiks. Üles seati laadakuulutus ja suunavad viidad. Seati sisse ja dekoreeriti mitu erinevat tegevuskeskust: kohvik, kus laadalisi ootasid mõnusad kodused küpsetised ja hoidised ning soe jook; turg, kus vanemate rühmade lapsed müüsid ise puu- ja juurvilju ja kõigil oli võimalik sealt kaupa soetada kastanimunade ja tammeterude eest; leiunurk, kuhu oli viidud kõikidest rühmadest omanikuta jäänud riideesemed. Sealt oli igal laadalisel võimalus mõni armas vana tuttav riideese üles leida või vanale esemele uus omanik leida; meisterdamise nurk, kus üheskoos meisterdati maailma kõige pikem sügisvärvides vahtraleheuss; nunnude näitus, kus eksponeeriti kodus koos ema-isaga meisterdatud nunnumaid nunnusid. Laadaliste ostukorvidesse leidsid sel korral tee porgandid, kapsad, ploomid, õunad, pirnid, petersell ja teised maitsetaimed. Mõnusat laadameeleolu oskasid luua lustakad puhkpillimängijad.

Õpetaja Loolo

Tervisenurk

Esmaspäeval, 25.septembril toimus tervisemeeskonna väljasõidukoosolek Tädu rajal, kus arutati terviseedenduse ja Rohelise Kooli teemasid.

Sellel aastal otsustati käsitleda kolme teemat, mis jaotati rühmadele järgnevalt: Elurikkus ja loodus - Südamesipsikute ja Päikesesipsikute rühm; Tervis ja heaolu - Tähesipsikute ja Mängusipsikute rühm; Globaalne kodakondsus - Rõõmusipsikute ja Naerusipsikute rühm.

Üheskoos läbiti Tädu terviserada ja hinnati raja sobivust laste sügismatkaks. Otsustati, et rajal on neli punkti, kus lastega tegelevad kostümeeritud tegelased. Igal lapsel on kaasas seljakott terviseampsuga.

Arutati ka psühhosotsiaalse keskkonna ja vaimse tervise edendamist ning otsustati jätkata "VÄLJA RUTIINIST" üritustega personalile.

Jagati ideid tervist edendavate ja tervislikku liikumist väärtustavate ürituste läbiviimisel 2017 – 2018 õppeaasta esimesel poolel. Tervise meeskonna ühine veendumus oli, et liikumist, toitumist ja vaimset tervist tuleks jätkuvalt väärtustada erinevate tervist edendavate ürituste kavandamisel.

Tervisemeeskonna juht õpetaja Siiri

Millal, kes, kus, mida

31.08 Carmen ja Ene õpetajate majas ELIIS koolitusel

06.09 pedagoogiline nõupidamine

11.09 infotund õpetaja abidele

12.09 Ene ja Carmen Kopli lasteaia parima praktika kogemust jagamas: Kuidas sündis idee ja viidi läbi muusika-aasta väärtuste projekt „Kultuurikilomeeter P. Süda jälgedes“

13.09 infotund - arendustegevuse töögruppide moodustamine ja ürituste plaani kinnitamine

14.09 kell 13.30 Ene Õpetajate Majas Rohelise kooli infotunnis

19.09 kell 13.30 külastavad lasteaeda Ukraina koolide ja lasteaedade direktorid ja õpetajad Eesti arengukoostöö projekti „SCALE - Jätkusuutlikkus ja kriisiohjamine aktiivõppe ja keskkonnateadlikkuse abil“ raames/ projekti juhib MTÜ Koolitus- ja Nõustamiskeskus HARED

Saame tutvavaks

Olen liikumisõpetaja Eveli. Olen pärit Lõuna-Eestist. Olen lõpetanud Tallinna Ülikooli kehakultuuri eriala. Juba rohkem kui 20 aastat olen tegelema süstemaatiliselt jooksmisega. Juba lapsepõlves olen tahtnud ja saanud iseseisvalt treenida ning unistanud parematest aegadest spordis.

Liikumisõpetajana on minu jaoks oluline, et lapsed saaksid võimalikult palju liikuda ning see pakuks neile rõõmu. Soov oleks, et lapsed saaksid minult liikumispisiku ning õiglustunde, mida nad kannaksid läbi kogu oma elu. Lisaks on väga tähtis õppimisvõime, mida ma loodan, et minu eeskujul saab veidike ka lastesse liikumise abil süstida.

Tänuõnad

Dorisele teadmispäeva tegevuste läbiviimise;

Evelile õunajooksu läbiviimise;

Loolole mihkliada korraldamise;

Ja lastevanematele mihklilaadal osalemise ja abi eest!

Õnnitleme

Ole nii õnnelik kui olla saad, rõõmu, õnne ja tervist ka!

Reti - 8.oktoober

Saame tutvavaks

Olen muusikaõpetaja Kaisa, Sipsiku majas tegelikult vana, kuid roll on uus. Olen omandanud haridusteaduste magistrikraadi Tallinna Ülikoolis, täpsemalt muusikapedagoogikas. Kõige rohkem tegelen vabal ajal muusikaga, kuid oluliseks pean ka enese pidevat arendamist raamatute või trenni näol. Õpetajana olen ma ilmselt konkreetne ja samas loov, sest tunnis jõuab palju toreid teha just siis, kui kõik kaasa teevad ja naudivad ka protsessi ennast, mitte ainult tulemust. Lastele tahan pakkuda pidevat eduelamust ning teadmist, et muusika on tegelikult palju rohkem, kui ainult laulmine!

